

**PRZEDMIOTOWE ZASADY
OCENIANIA
Z MATEMATYKI
w klasach IV-VIII**

Rok szkolny 2025/2026

PZO zawiera: sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów, wymagania edukacyjne oraz kryteria ocen na poszczególne stopnie.

Zasady przedmiotowego oceniania (w skrócie PZO) są zgodne/stanowią uszczegółowienie z:

1. Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych
2. Statutem Szkoły Podstawowej nr 11w Piotrkowie Trybunalskim im. H. Sienkiewicza.
3. Wewnątrzszkolnymi Zasadami Oceniania Szkoły Podstawowej nr 11w Piotrkowie Trybunalskim .
4. Standardami wymagań egzaminacyjnych.

PODSTAWA PROGRAMOWA KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO DLA SZKÓŁ PODSTAWOWYCH (II ETAP KSZTAŁCENIA)

MATEMATYKA

Cele kształcenia – wymagania ogólne.

I. Sprawności rachunkowa.

1. Wykonywanie nieskomplikowanych obliczeń w pamięci lub w działaniach trudniejszych pisemnie oraz wykorzystanie tych umiejętności w sytuacjach praktycznych.
2. Weryfikowanie i interpretowanie otrzymanych wyników oraz ocena sensowności rozwiązania.

II. Wykorzystanie i tworzenie informacji.

1. Odczytywanie i interpretowanie danych przedstawionych w różnej formie oraz ich przetwarzanie.
2. Interpretowanie i tworzenie tekstów o charakterze matematycznym oraz graficzne przedstawianie danych.
3. Używanie języka matematycznego do opisu rozumowania i uzyskanych wyników.

III. Wykorzystanie i interpretowanie reprezentacji.

1. Używanie prostych, dobrze znanych obiektów matematycznych, interpretowanie pojęć matematycznych i operowanie obiektami matematycznymi.
2. Dobieranie modelu matematycznego do prostej sytuacji oraz budowanie go w różnych kontekstach, także w kontekście praktycznym.

IV. Rozumowanie i argumentacja.

1. Przeprowadzanie prostego rozumowania, podawanie argumentów uzasadniających poprawność rozumowania, rozróżnianie dowodu od przykładu.
2. Dostrzeganie regularności, podobieństw oraz analogii i formułowanie wniosków na ich podstawie.
3. Stosowanie strategii wynikającej z treści zadania, tworzenie strategii rozwiązania problemu, również w rozwiązaniach wieloetapowych oraz w takich, które wymagają umiejętności łączenia wiedzy z różnych działów mate

OCENIANIE

Na zajęciach z matematyki oceniane są następujące obszary aktywności:

1. Rozumienie pojęć matematycznych i znajomość ich definicji.
2. Znajomość i stosowanie poznanych twierdzeń.
3. Sposób prowadzenia rozumowań.
4. Rozwiązywanie zadań matematycznych – stosowanie odpowiednich metod.
5. Posługiwanie się symboliką i językiem matematycznym.
6. Analizowanie tekstów w stylu matematycznym.
7. Stosowanie wiedzy matematycznej w sytuacjach praktycznych i problemach poza matematycznymi.
8. Prezentowanie wyników swojej pracy w różnych formach.
9. Aktywność na lekcjach, praca w grupach i własny wkład pracy ucznia.

ZASADY ORAZ SPOSOBY OCENIANIA

Zasady oceniania:

1. Każdy uczeń jest oceniany zgodnie z zasadami sprawiedliwości i jawności.
2. Każdy uczeń powinien być oceniony w śródroczu co najmniej 3 razy.
3. Dokumentowanie oceniania może odbywać się poprzez: zapisy w e- dzienniku SP 11, arkuszach ocen, odnotowywanie oceny w zeszycie przedmiotowym ucznia.
4. Uczeń ma prawo do informacji dotyczącej jego postępów oraz wskazania kierunków poprawy.
5. Na wniosek rodzica/prawnego opiekuna nauczyciel jest zobowiązany uzasadnić na piśmie lub w formie ustnej wystawione bieżące, śródroczne oraz roczne oceny klasyfikacyjne.
6. Na sprawdzenie pisemnej formy nauczyciel ma dwa tygodnie faktycznej obecności w szkole nauczyciela. Na oddzielnej lekcji odbywa się poprawa pracy klasowej i omówienie jej wyników i wtedy następuje wpisanie oceny do e-dziennika. Jeżeli nie ma warunków sprzyjających analizie wraz z uczniami pracy klasowej/sprawdzianu, po udzieleniu informacji uczniom, nauczyciel może omówić pracę klasową w późniejszym terminie.
7. Podczas prac pisemnych, zwłaszcza prac klasowych, sprawdzianów i kartkówek, uczeń zobowiązany jest w sposób szczególny dbać o dyscyplinę i samodzielność pracy. W przypadku stwierdzenia niesamodzielności pracy podczas pisemnych form aktywności, zwłaszcza prac klasowych, sprawdzianów i kartkówek, uczeń może otrzymać ocenę niedostateczną z danej pracy pisemnej .
8. Prace klasowe/sprawdziany przechowuje nauczyciel i są do wglądu dla uczniów i ich rodziców do pierwszego września następnego roku szkolnego.
9. W ocenianiu częściowym i klasyfikacji śródrocznej/rocznej, zgodnie z WZO, stosuje się skalę jednostopniową, bez „+” i „-”
10. Ocena śródroczna/ roczna z matematyki nie jest średnią arytmetyczną ani ważoną ocen częściowych.
11. Nauczyciel jest obowiązany na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno – pedagogicznej (do tego upoważnionej) dostosować wymagania edukacyjne ucznia.
12. Po usprawiedliwionej nieobecności na zajęciach uczeń ma prawo, w zależności od czasu trwania nieobecności, być nieprzygotowanym w zakresie: w pierwszym dniu po nieobecności trwającej co najmniej tydzień nie odrobić pisemnych prac domowych; przez trzy kolejne dni nadrabiać zaległości i uzupełniać materiał (wiadomości, zeszyty, itp.); w trakcie pierwszych zajęć edukacyjnych, które uczeń opuścił z przyczyn usprawiedliwionych, a nieobecność była krótsza niż tydzień uczeń jest zwolniony z odrabiania pisemnej pracy domowej i sprawdzania

wiadomości tylko w zakresie uzasadnionym trudnościami ze zrozumieniem nowego materiału – wprowadzonego w trakcie tej nieobecności.

9. Uczeń ma prawo poprosić nauczyciela o wytłumaczenie (indywidualne konsultacje) niezrozumiałego materiału. Jednak uczeń musi pracować na zajęciach, zapisać w zeszycie treść zadania i podjąć próbę jego rozwiązania.

Sposoby sprawdzania osiągnięć edukacyjnych uczniów:

1. Ocenianiu cząstkowemu mogą podlegać następujące formy aktywności:

- Sprawdziany diagnozujące/Sprawdziany kompetencji.
- Prace pisemne z informacją zwrotną.
- Prace klasowe z danego działu. Sprawdziany złożone – składające się z części.
- Kartkówki.
- Karty pracy.
- Odpowiedzi ustne lub tzw. „przy tablicy”.
- Prace domowe.
- Praca na zajęciach.
- Projekty/prace badawcze.
- Prowadzenie zeszytu przedmiotowego.
- Aktywności dodatkowe, np. rozwiązywanie zadań o podwyższonym stopniu trudności, przygotowywanie pomocy naukowych, prezentacji, itd.
- Udział/osiągnięcia w matematycznych rywalizacjach wewnątrzszkolnych i zewnątrzszkolnych.
- Przygotowanie do zajęć (przybory, pomoce, umiejętności wiadomości).
- Praca w grupach. Praca zespołowa
- Pomoc kolegom/koleżankom w nauce.

1. Prace pisemne z informacją zwrotną (czas trwania zależy od formy):

- a) Służą rozpoznaniu umiejętności i wiedzy ucznia, wskazują mocne i słabe strony oraz dają wskazówki do dalszej pracy.
- b) Poprzedzają podlegającą ocenie pracę klasową lub sprawdzian.
- c) W przypadku zaliczenia pracy zwrotnej na poziomie odpowiadającym ocenie pozytywnej, uczeń może uzyskać zaliczenie pracy klasowej.

2. Sprawdziany diagnozujące:

- a) Mogą być niezapowiedziane.
- b) Służą rozpoznaniu poziomu osiągnięć dydaktycznych ucznia/klasy/szkoły.
- c) Mają charakter diagnozy wewnętrznej lub zewnętrznej (zestawienie wyników sprawdzianu jest przekazywane do zespołu badającego efekty kształcenia) – mogą nie podlegać ocenie cyfrowej.

3. Sprawdziany kompetencji, w tym: egzaminy próbne:

- a) Obowiązkowe, nie podlegają poprawie.
- b) śródroczne i/lub roczne – obejmujące materiał od początku roku szkolnego; egzaminy próbne – obejmujące materiał określony w podstawie programowej na II etapie edukacyjnym.

4. Prace klasowe/Sprawdziany:

- a) Są obowiązkowe.
- b) Obejmują treści z całego działu programowego. Są zapowiadane tydzień wcześniej. Zakres materiału utrwalony jest na lekcji powtórzeniowej.
- c) Przy pisaniu pracy klasowej/sprawdzianu w drugim terminie kryteria oceniania nie zmieniają się.

d) W przypadku odroczenia pracy klasowej/sprawdzianu (np. nieobecność nauczyciela, imprezy szkolne, wycieczka, przypadki losowe), nauczyciel przeprowadza ją w terminie ustalonym z uczniami.

5. Sprawdziany złożone (czas trwania: 1 godzina lekcyjna – 2 godziny lekcyjne):

- a) Są obowiązkowe.
- b) Obejmują treści z części większego lub z całego działu programowego.
- c) Mogą odbywać się w dwóch lub trzech etapach/w dwóch lub trzech jednostkach lekcyjnych.
- d) Przy pisaniu sprawdzianu w drugim terminie kryteria oceniania nie zmieniają się.
- e) W przypadku odroczenia sprawdzianu (np. nieobecność nauczyciela, imprezy szkolne, wycieczka, przypadki losowe, nauczyciel przeprowadza ją w terminie ustalonym z uczniami).

6. Kartkówki(czas trwania: do 15 minut/ na prośbę uczniów dłuższy czas):

- a) W kartkówce ujmujemy ćwiczenia i zadania obrazujące opanowanie materiału z niewielkiej ilości materiału około 3 ostatnich tematów lekcyjnych, (kartkówka bez zapowiedzi) lub materiału powtórzeniowego z klas IV- VIII (kartkówka zapowiedziana)
- b) Kartkówki po sprawdzeniu, ocenieniu i krótkim omówieniu może otrzymać uczeń, który zobowiązany jest przedłożyć je rodzicom i wklei do zeszytu. Z różnych względów np. nie ma możliwości przekazania kartkówki- przerwa świąteczna, choroba ucznia/nauczyciela itd. nauczyciel przekazuje uczniowi kartkówkę w pierwszym dniu powrotu uczniów/ nauczyciela do szkoły.
- b) Mogą mieć formę testu, składać się z pytań otwartych lub zamkniętych.

7. Odpowiedzi ustne lub „przy tablicy”

- a) Nauczyciel nie podaje uczniowi terminu odpowiedzi.
- b) Uczeń może uzyskać ocenę za jednorazową odpowiedź lub za odpowiedzi cząstkowe
- c) Pytania nauczyciela dotyczą omawianego bieżącego materiału/materiału, który uczeń powinien znać z klas młodszych i są z różnych poziomów wymagań.
- d) w czasie odpowiedzi ustnej uczeń: ma czas na zastanowienie się, dodatkowe pytanie naprowadzające obniża ocenę.
- e) Uczniowie mogą oceniać odpowiedzi i uzasadniać swoje oceny.
- f) Nauczyciel dokonuje ostatecznej oceny i ją uzasadnia.

W skład schematu oceny za odpowiedź ustną wchodzi:

- zawartość rzeczowa;
- argumentacja - wyrażanie sądów, ich uzasadnianie;
- posługiwanie się językiem matematycznym;
- sposób prezentacji - umiejętność formułowania myśli;
- zgodność z wybranym poziomem wymagań.

8. Praca na zajęciach:

- a) Ocenie podlega stopień realizacji, poprawność i estetyka wykonania zadanej pracy. Nauczyciel może wziąć pod uwagę zaangażowanie ucznia.
- b) Nauczyciel może negatywnie ocenić ucznia w przypadku, gdy nie wykonuje zadanej pracy.

9. Projekt/praca badawcza:

- a) Jest to praca długoterminowa, zlecana indywidualnie/grupie uczniów.
- b) Ocena uwzględnia zrozumienie zadania, oryginalność rozwiązań, formę prezentacji, zastosowanie posiadanej wiedzy, poziom spełnienia wymagań danej pracy.

10. Prowadzenie zeszytu przedmiotowego. Uczeń jest zobowiązany do prowadzenia zeszytu przedmiotowego:

- b) Zeszyt może być oceniony bez zapowiadania.
- c) Uczeń jest zobowiązany uzupełnić zaległości w zeszycie przedmiotowym (w zakresie wskazanym przez nauczyciela).

d) Nauczyciel zastrzega sobie prawo wglądu do wszystkich zeszytów ucznia z danego roku szkolnego.

11. Aktywności dodatkowe:

a) Obejmują rozwiązywanie zadań o podwyższonym stopniu trudności lub zadań dodatkowych, przygotowywanie pomocy dydaktycznych, inne.

b) Ocenie podlegają prace wykonane terminowo. W uzasadnionych sytuacjach losowych nauczyciel może uwzględnić pracę oddaną po terminie.

12. Udział w konkursach przedmiotowych/rywalizacjach wewnątrzszkolnych i zewnątrzszkolnych:

a) Za udział w konkursie uczeń otrzymuje ocenę wcześniej ustaloną nauczycielem.

b) Za 1 miejsce w konkursie wewnątrzszkolnym – uczeń otrzymuje częściową ocenę celującą, za 2 i 3 miejsce oraz wyróżnienie -ocenę bardzo dobrą.

c) Za osiągnięcia w konkursach zewnętrznych (rejonowych/ogólnopolskich/ międzynarodowych) uczeń otrzymuje ocenę celującą.

d) Udział w rywalizacji wewnątrzszkolnej i zewnątrzszkolnej jest nieobowiązkowy, wpływa na podwyższenie oceny śródrocznej/ rocznej.

13. Przygotowanie do zajęć:

a) Uczeń powinien być przygotowanym do zajęć.

Rozumie się przez to m.in. posiadanie zeszytu przedmiotowego, wskazanych przyrządów geometrycznych, innych potrzebnych materiałów.

14. Praca w grupach/zespołowa – ocenie podlega stopień zrealizowania i poprawność zadania oraz współpraca/jakość pracy/zaangażowanie członków grupy.

15. Pomoc kolegom/koleżankom w nauce -ocenie podlega sposób pomocy koleżeńskiej, jest dobrowolna.

Ocenianie prac pisemnych (prace klasowe, sprawdziany, kartkówek, itd.) - umiejętności i wiadomości w klasach IV- VIII

1. Ocenianie ma charakter cyfrowy w skali 1 - 6. Prace pisemne ocenia się punktowo. Dla ustalenia ocen cyfrowych stosowane są progi przeliczeniowe według następującej skali:

celujący	>100%
bardzo dobry	100%- 91%
dobry	90% - 76%
dostateczny	75% - 51%
dopuszczający	50% - 31%
niedostateczny	<30%

2. Jeżeli uczeń oceniany jest tylko z poziomu wymagań programowych: konieczne (K) i podstawowe (P) - dotyczy powtórzeń wiadomości z klas IV -VIII lub identycznego materiału wcześniej wskazanego przez nauczyciela do ustalenia ocen cyfrowych stosowane są progi przeliczeniowe według skali określonej dodatkowo.

3. Ocenę celującą otrzymuje uczeń, który spełnił kryterium oceny bdb i rozwiązał zadanie z zakresu umiejętności wykraczających. W przypadku, gdy uczeń otrzyma z pracy klasowej mniejszą niż maksymalna liczbę punktów, a rozwiąże zadanie dodatkowe, można wystawić ocenę w skali 1-5.

4. Odpowiedź ustna:

bdb – to odpowiedź bezbłędna, samodzielna, wyczerpująca

db – to odpowiedź bezbłędna, samodzielna, niepełna

dst – to odpowiedź bezbłędna, niepełna z małą pomocą nauczyciela

dop – to odpowiedź błędna, lecz przy dużej pomocy nauczyciela uczeń rozwiązuje zadanie o niewielkim stopniu trudności

ndst – brak odpowiedzi, odpowiedź wykazująca absolutny brak opanowania wiadomości określonych programem; uczeń nie potrafi rozwiązać zadania o znikomym stopniu trudności nawet przy pomocy nauczyciela.

POZIOMY WYMAGAŃ:

Oczekiwane osiągnięcia uczniów w wyniku realizacji podstawy programowej w klasach IV-VIII wydzielone zostały następujące poziomy wymagania programowych:

- **konieczne (K - ocena 2).** Wymagania konieczne to wiadomości i umiejętności, które umożliwiają uczniowi świadome korzystanie z lekcji oraz wykonywanie prostych zadań mających związek z życiem codziennym.
- **podstawowe (P+K – ocena 3).** Wymagania podstawowe to wiadomości i umiejętności stosunkowo łatwe do opanowania, użyteczne w życiu codziennym i absolutnie niezbędne do kontynuowania nauki na wyższym poziomie.
- **rozszerzające (R+P+K- ocena 4).** Wymagania rozszerzające to wiadomości oraz umiejętności średnio trudne, wspierające tematy podstawowe i rozwijane na wyższym etapie kształcenia.
- **dopełniające (D +R+P+K-ocena 5).** Wymagania dopełniające to wiadomości i umiejętności złożone lub o charakterze problemowym.
- **wykraczające (W+D+R+P+K – ocena 6).** Wymagania wykraczające to wiadomości i umiejętności spoza podstawy programowej, często związane ze szczególnymi zainteresowaniami ucznia z danej dziedziny.

Poziomy wymagań są powiązane ze sobą w następujący sposób: $K \subset P \subset R \subset D \subset W$

Dostosowanie PZO z matematyki do możliwości uczniów ze specjalnymi wymaganiami edukacyjnymi.

1. Dostosowanie wymagań edukacyjnych do potrzeb uczniów ze specyficznymi trudnościami w nauce dotyczy formy sprawdzania wiedzy, a nie treści.
2. Wymagania merytoryczne odpowiadają podstawie programowej nauczania matematyki w szkole podstawowej i programowi nauczania matematyki w szkole podstawowej.
3. Wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej, odpowiedzi ustnej, pracy na zajęciach są takie same, jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy ma zróżnicowany charakter z uwzględnieniem zaleceń poradni psychologiczno -pedagogicznej.
4. Uczniowie posiadający opinię poradni psychologiczno – pedagogicznej o specyficznych trudnościach w uczeniu się oraz uczniowie posiadający orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego są oceniani z uwzględnieniem zaleceń poradni.

5. Nauczyciel zobowiązany jest indywidualizować pracę z uczniem, w szczególności poprzez dostosowanie wymagań edukacyjnych do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, na podstawie pisemnej opinii/orzeczenia poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej.
6. W stosunku do wszystkich uczniów posiadających dysfunkcję zastosowane zostaną zasady wzmacniania poczucia własnej wartości, bezpieczeństwa, motywowania do pracy i doceniania małych sukcesów.

Rodzaje dysfunkcji:

Dyskalkulia:

Oceniamy przede wszystkim tok rozumowania, ale nie techniczną stronę liczenia. Uczeń ma, bowiem skłonność do przedstawiania kolejności cyfr w liczbie i przez to jej zapis jest błędny. Zły wynik końcowy wcale nie świadczy o tym, że dziecko nie rozumie zagadnienia. Dostosowanie wymagań będzie, więc dotyczyło tylko formy sprawdzenia wiedzy poprzez koncentrację na prześledzeniu toku rozumowania w danym zadaniu i jeśli jest on poprawny – wystawienie uczniowi oceny pozytywnej.

Dysgrafia:

Dostosowanie wymagań będzie dotyczyło formy sprawdzania wiedzy, a nie treści. Wymagania merytoryczne, co do oceny pracy pisemnej powinny być ogólne, takie same, jak dla innych uczniów, natomiast sprawdzenie pracy może być niekonwencjonalne, np. jeśli nauczyciel nie może przeczytać pracy ucznia, może go poprosić, aby uczynił to sam lub przepisać ustnie z tego zakresu materiału. Może też skłaniać ucznia do pisania drukowanymi literami lub na komputerze. Nie oceniamy czytelności rysunków, estetyki wykonanych konstrukcji geometrycznych, a jedynie ich poprawność.

Dysleksja, czyli trudności w czytaniu przekładające się niekiedy także na problemy ze zrozumieniem treści:

Dostosowanie wymagań w zakresie form: krótkie i proste polecenia, czytanie polecenia zadania na głos, objaśnianie dłuższych poleceń

Inne rodzaje dysfunkcji – ocenianie zgodnie ze wskazówkami poradni.

Uczeń z ADHD powinien: znać plan pracy na zajęciach, siedzieć w pierwszej ławce, wysłuchać/odczytać krótkie polecenia, uważnie słuchać zdecydowanych, krótkich poleceń, być oceniany indywidualnie z uwzględnieniem dysfunkcji.

Uczeń z Zespołem Aspergera powinien: odczytać krótkie polecenia, uważnie słuchać zdecydowanych, jasno sformułowanych, krótkich poleceń, korzystać z ilustracji, tabeli,

wykresów i modeli brył przestrzennych, być oceniany indywidualnie z uwzględnieniem dysfunkcji.

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Kryteria oceny śródrocznej/rocznej.

1. Klasyfikacja śródroczna/roczna odbywa się zgodnie ze Statutem SP 11.
2. Roczną ocenę celującą otrzymuje uczeń, który rozwiązuje zadania na poziomie wykraczającym, a także miał osiągnięcia w konkursach matematycznych.
3. Ustalona przez nauczyciela na koniec roku ocena niedostateczna może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego.

Wszystkie sprawy nie ujęte w PZO z matematyki rozstrzygnięte będą zgodnie ze Statutem SP 11 i prawem oświatowym.

Nauczyciele matematyki:
Anna Dajcz
Wioletta Stankowska
Ewelina Tabała